

Punkt 8.

Godkendelse af Sundhedspolitik 2019-22

2018-011957

Sundheds- og Kulturudvalget indstiller, at byrådet godkender Sundhedspolitik 2019-22 med følgende supplerung af forordet:

Sundhedspolitikken bidrager til realiseringen af Aalborg Kommunes grundfortælling og pejlemærker. *Vi udvikler os sammen!* ligger som et grundlag for sundhedspolitikken, idet fællesskaber er en integreret del af tækningen i pejlemærker og handleplaner. Sundhedspolitikken adresserer desuden i særlig grad pejlemærket *I fællesskab*, hvor vi dels "... tager hånd om de medborgere, der har brug for hjælp", dels "... giver hinanden mulighed for at leve et sundt, meningsfuldt og selvstændigt liv".

Beslutning:

Anbefales.

Sagsbeskrivelse

I marts 2018 blev resultaterne fra Sundhedsprofilundersøgelsen "Hvordan har du det" offentliggjort. Den viste med al tydelighed, at vi i Aalborg Kommune står over for store udfordringer. På alle de faktorer som vi ved har betydning for udvikling af livsstilssygdomme, kan vi se en negativ udvikling: mange unge begynder at ryge og drikker for meget alkohol, stadig flere er fysisk inaktive, stadig flere er svært overvægtige, og der er en stor stigning i borgere med dårlig mental sundhed – særligt blandt de unge. Denne udvikling er en national tendens, som går på tværs af alle aldersgrupper. Men det gør ikke udfordringen mindre i Aalborg Kommune.

Vi står således overfor en stor udfordring, som kalder på handling på tværs af forvaltningerne. Vi skal intensivere forebyggelsesarbejdet, og implementere de indsatser som virker. Derudover skal vi blive bedre til at etablere samarbejder med aktører uden for kommunen, så vi når ud til alle de borgere, der gerne vil gøre noget for deres sundhed. Og så er vi nødt til at turde tænke i nye løsninger og metoder. Derfor sætter Sundhedspolitik 2019-22 fokus på handling. Det gør vi ved, at forvaltningerne allerede ved indgangen til politikperioden, har udarbejdet handleplaner, der er målrettede pejlemærkerne i politikken, og de udfordringer som sundhedsprofilen har vist os.

69 nye og forstærkede sundhedsindsatser

Forvaltningernes handleplaner indeholder 69 konkrete forslag til *nye og forstærkede sundhedsindsatser* som forvaltningerne vil arbejde med i den kommende politikperiode:

- Børn og unge – Der er et særligt fokus på børn og unges sundhed, hvor der er indsatser på tværs af forvaltningerne. Indsatserne skal styrke børn og unges sundheden i form af fysisk aktivitet, mental sundhed, forbygge overvægt samt beskytte mod røg og alkohol.
- Fysisk inaktivitet – Fysisk inaktivitet var i Sundhedsprofilen den kraftigst voksende risikofaktor. Forvaltningerne har svaret igen på denne udfordring ved, at alle handleplanerne indeholder indsatser der skal fremme fysisk aktivitet.
- Mental sundhed – Sundhedsprofilen understregede at mental sundhed er en kæmpe udfordring, og at mange har et dårligt mentalt helbred, stress eller er ensomme. Derfor har alle forvaltninger målrettede indsatser, som kan fremme den mentale sundhed hos Aalborg Kommunes borgere.
- Ulighed i sundhed – Ulighed i sundhed er en udfordring, som går på tværs af alle målgrupper. Derfor har alle forvaltninger i deres handleplaner forslag til indsatser, der er målrettet at mindske uligheden i sundhed.

De nye og forstærkede sundhedsindsatser bygger videre på det arbejde, som allerede foregår i forvaltningerne, og har udgangspunkt i forvaltningernes kerneopgaver. I bilag 3 fremgår det i overskriftsform, hvilke indsatser forvaltningerne vil iværksætte, og bilag 4 bliver alle indsatserne i forvaltningerne handleplaner beskrevet yderligere.

Vi er kommet langt med sundhedsfremme og forebyggelse

Vi er i Aalborg Kommune kommet langt med sundhedsfremme og forebyggelse. Vi har gennem flere år haft en fremtrædende position i Danmark, hvor mange kigger mod Aalborg, når de skal have inspiration til at løse aktuelle sundhedsudfordringer. Aalborg Kommune har i mange henseender været modige og innovative i arbejdet med at fremme borgernes sundhed. Vi er gode til at arbejde på tværs af kommunens forvaltninger, vi er gode til at tænke sundhed ind i kommunens velfærdsområder, vi arbejder seriøst, systematisk, forsknings- og vidensbaseret med forebyggelse og sundhedsfremme. Endelig har vi i Aalborg et samlet Byråd, der på tværs af politiske skel prioriterer sundhedsdagsordenen højt. Det er dette fundament som Sundhedspolitikken 2019-22, og ikke mindst forvaltningernes handleplaner, står på og fremadrettet skal medvirke til at vi fastholder en fremtrædende position. Sundhedspolitik 2019-22 sætter retningen og rammen for kommunes sundhedsfremme og forebyggelsesarbejde de kommende fire år.

Pejlemærkerne videreføres

I den nye sundhedspolitik er de fire politiske pejlemærker og visionen fra Sundhedspolitikken 2015-2018 bibeholdt, da de stadig viser den fornødne retning for arbejdet med sundhedsfremme og forebyggelse i kommunen. Sundhedsvisionen er således fortsat:

"I Aalborg Kommune har vi de bedste rammer og betingelser for, at flest mulige borgere kan leve et godt, langt, sundt og aktivt liv."

De fire politiske pejlemærker:

- Sunde rammer – Sunde rammer handler om indretning og tilgængelighed af det fysiske rum samt om at beskytte børn og unge imod eksempelvis tobaksrøg og alkohol.
- Lighed i sundhed – Social ulighed i sundhed er en af de største sundhedsudfordringer. Der er fortsat et stort behov for, at vi prioriterer, så alle kommunens borgere har mulighed for at leve et sundt liv.
- Mental sundhed – Et stigende antal borgere oplever stress og mistrivsel. Derfor styrker vi indsatserne for borgere med dårlig mental sundhed og for borgere, der er i risiko for at udvikle dårlig mental sundhed.
- Sundhed i fællesskab – For at alle borgere med behov for og ønske om en forebyggende og sundhedsfremmende indsats kan gøre noget ved deres sundhed, vil Aalborg Kommune understøtte lokalsamfund i bl.a. at indgå samarbejder og etablere fællesskaber med lokale aktører og interessenter.

Endvidere fastholdes beslutningen om, at implementere anbefalingerne på grundniveau i Sundhedsstyrelsens forebyggelsespakker om Tobak, Alkohol, Fysisk aktivitet, Mad og måltider og Mental sundhed. Anbefalingerne skal implementeres i alle relevante dele af kommunens virke.

Høringssvar

Udkast til Sundhedspolitik 2019-22 har været i høring i perioden fra den 1. november til den 17. december 2018. Sundheds- og Kulturforvaltningen har modtaget i alt 10 høringssvar. Sundheds- og Kulturudvalget vil gerne kvittere for alle de positive og konstruktive bemærkninger, der er kommet til sundhedspolitikken. Flere af bemærkningerne er blevet indarbejdet i Sundhedspolitikken. Derudover er der en række forslag til konkrete handlinger, som er blevet videresendt til de relevante forvaltninger.

Alle høringssvarene er samlet i "Bilag 2 – Høringssvar til Sundhedspolitik 2019-22". Bilaget indledes med en opsamling på bemærkningerne i høringssvarene, hvor de bliver kommenteret.

Den videre proces

Handleplanerne er godkendt i de relevante politiske udvalg og arbejdet med implementeringen af handleplanerne er dermed også forankret i forvaltningerne. Handleplanerne er dynamiske og dermed kan forvaltningerne udvide deres handleplaner i løbet af politikperioden med nye indsatser, hvis der viser sig et behov herfor. Der vil blive gennemført en midtvejsevaluering af implementeringen af sundhedspolitikken ultimo 2020.

Indsatsen på sundhedsområdet varetages af flere forvaltninger. Til at understøtte og koordinere samarbejdet om implementeringen af sundhedspolitikken og andet sundhedsarbejde på tværs af forvaltningerne, er der etableret tværgående fora, der løbende koordinerer indsatserne på sundhedsområdet.

Bilag:

- Bilag 1 - Sundhedspolitik 2019-22.docx
- Bilag 2 - Høringsvar til Sundhedspolitik 2019-22
- Bilag 3 - Forvaltningernes handleplaner
- Bilag 4 - Forvaltningernes indsatsbeskrivelser